

Energetika neETS

Kataloški zapisi spremljanja izvajanja ukrepov

Ime instrumenta	Strateške podlage	Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila	
Učinkoviti sistemi daljinskega ogrevanja – obvezni delež OVE, SPTE in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja	OP TGP	predpisi	Mzi DE, Agencija za energijo	da	
	AN URE				
	OP EKP				
	AN OVE				✓
	PRP				
Spodbujanje razvoja sistemov DO na OVE v okviru OP EKP	OP TGP	ekonomski (finančne spodbude)	Mzi DE	da	
	AN URE				✓
	OP EKP				✓
	pAN OVE				✓
	PRP				
Spodbujanje razvoja sistemov DO na OVE v okviru PRP	OP TGP	ekonomski	MKGP	da	
	AN URE				
	OP EKP				
	pAN OVE				✓
	PRP				✓
Finančne spodbude Eko sklada za trajnostni razvoj sistemov DO	OP TGP	ekonomski (finančne spodbude)	Eko sklad	da	
	AN URE				✓
	OP EKP				
	pAN OVE				
	PRP				

UČINKOVITI SISTEMI DALJINSKEGA OGREVANJA - OBVEZNI DELEŽ OVE, SPTE IN ODVEČNE TOPLOTE V SISTEMIH DALJINSKEGA OGREVANJA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN OVE: 26		
UČINEK V SEKTORJU	energetika neETS		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Agencija za energijo		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☒	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☒	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	Obvezni deleži toplote iz OVE, SPTE in odvečne toplote, ki jih morajo dosegati vsi sistemi daljinskega ogrevanja (DO), so določeni v 322. členu EZ-1. Distributerji morajo zagotoviti, da je na letni ravni zagotovljena toplota iz vsaj enega od naslednjih virov: (i) vsaj 50 % toplote proizvedene iz obnovljivih virov energije (OVE), (ii) vsaj 50 % odvečne toplote, (iii) vsaj 75 % toplote iz soproizvodnje toplote in električne energije z visokim izkoristkom (SPTE) ali (iv) vsaj 50 % kombinacije toplote iz prvih treh alinej. Rok za izvedbo ukrepa je 31. december 2020.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Energetski zakon (EZ-1), Ur. l. RS, št. 17/14 , 81/15 – EZ-1A, 43/19 – EZ-1B in 60/19 – uradno prečiščeno besedilo
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020 (AN OVE) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>S spremembo Energetskega zakona (EZ-1) je leta 2019 prišlo do znižanja zahtev za učinkovite sisteme daljinskega ogrevanja (DO). Namesto vsaj 75 % kombinacije toplote iz OVE, SPTE in/ali odvečne toplote, je treba sedaj zagotoviti vsaj 50 % kombinacije toplote iz najmanj dveh izmed prej naštetih treh virov.</p> <p>Agencija za energijo je za leto 2018 z vidika energetske učinkovitosti še v skladu s prvotnimi zahtevami 322. člena EZ-1 analizirala 90 sistemov DO. Energetsko učinkovitih je bilo 52 sistemov DO oz. 58 % vseh, kar je 3 odstotne točke manj kot leto prej. Za leto 2019 je Agencija sisteme analizirala že v skladu z znižanimi kriteriji, uvedenimi s spremembo EZ-1. Od 99 analiziranih sistemov DO, jih je bilo energetsko učinkovitih 67 ali 68 %. Po kriteriju vsaj 50 % toplote, proizvedene posredno ali neposredno iz OVE, je bilo energetsko učinkovitih 51 sistemov, po kriteriju vsaj 50 %</p>
-----------------	---

odvečne toplote ni bil energetsko učinkovit noben sistem, po kriteriju vsaj 75 % toplote iz soprodukcije je bilo energetsko učinkovitih 15 sistemov in po kriteriju vsaj 50 % kombinacije toplote iz najmanj dveh virov iz prejšnjih možnosti je bilo energetsko učinkovitih 9 sistemov¹.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE V skladu s *Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom Republike Slovenije (NEPN)* je načrtovano, da se bo leta 2021 za sisteme daljinskega ogrevanja oblikovalo zavezujoče cilje do leta 2030. V skladu s 24. členom Direktive (EU) 2018/2001 je predvideno vsaj 1-odstotno letno povečevanje deleža OVE ter odvečne toplote in hlada v sistemih daljinskega ogrevanja in hlajenja.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za preverjanje doseganja obveznosti iz 322. člena EZ-1 je potrebno zagotoviti ustrezne in kakovostne podatke za izračun energetske učinkovitosti sistemov daljinskega ogrevanje.

Za boljše izvajanje instrumenta bo potrebna tudi vzpostavitev vrednotenja učinkov instrumenta na doseganje ciljev OVE, URE in TGP.

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN*.

VIRI PODATKOV

- Energetsko učinkoviti distribucijski sistemi toplote in hlada v letu 2018, Agencija za energijo, april 2019 (<https://www.agen-rs.si/izvajalci/toplota/ucinkoviti-distribucijski-sistemi>)
- Energetsko učinkoviti distribucijski sistemi toplote in hlada v letu 2019, Agencija za energijo, maj 2020 (<https://www.agen-rs.si/izvajalci/toplota/ucinkoviti-distribucijski-sistemi>)
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)
- Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&from=EN>)

DATUM PRIPRAVE

3. junij 2020

¹ Vsota sistemov, energetsko učinkovitih po različnih kriterijih, se ne sklada s skupno vsoto, saj nekateri sistemi DO izpolnjujejo energetsko učinkovitost v skladu več različnimi kriteriji iz 322. člena EZ-1.

PROGRAM SOFINANCIRANJA DALJINSKEGA OGREVANJA NA OVE
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.2 AN URE: D.1 pAN OVE: 8
UČINEK V SEKTORJU	energetika neETS
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☒ drugo: _____ ☐
KRATEK OPIS	Nepovratne finančne spodbude za sisteme daljinskega ogrevanja (DO) na OVE so načrtovane v okviru OP EKP, prednostne osi Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja, in sicer za izgradnjo novih in rekonstrukcijo obstoječih sistemov za ogrevanje ter spodbude za priklop novih uporabnikov na že obstoječe kapacitete.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Posodobitev akcijskega načrta za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (pAN OVE) – osnutek Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019
POTEK IZVAJANJA

Po zadnji spremembi OP EKP iz decembra 2018 je za obdobje 2014–2020 za sisteme DO OVE na voljo 45,3 milijonov evrov sredstev, skupno EU in slovenska soudeležba. V okviru treh razpisov je bilo do zdaj skupaj razpisanih 39 milijonov evrov nepovratnih sredstev.

V okviru razpisov DO OVE 2016 in DO OVE 2017 je bilo do konca leta 2019 končanih 14 projektov, ki so bili podprti s skupaj 4,5 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Povečanje proizvodnje iz OVE je ocenjeno na slabih 19 GWh. V izvajanju so še 4 projekti. Skupno bo vsem tem projektom namenjenih približno 5,9 milijonov evrov nepovratnih sredstev,

kar predstavlja 31 % razpisanih sredstev v okviru teh dveh razpisov. Skupno povečanje proizvodnje iz OVE bo predvidoma znašalo 21,4 GWh.

Septembra leta 2019 je MzI objavil tretji razpis (DO OVE 2019) za finančne spodbude za naložbe v sisteme DO OVE (do 10 MW moči) in mikrosisteme DO OVE (do 1 MW moči). Razpisanih je okvirno 20 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Odobrene operacije morajo biti zaključene najkasneje 2 leti po podpisu pogodbe o sofinanciranju, vendar ne kasneje kot do konca oktobra 2022. Do konca februarja 2020 so na ta razpis prispele 3 prijave.

DOSEŽENI UČINKI

S projekti, ki so prejeli kohezijska sredstva in so bili zaključeni leta 2019, je bilo doseženo:

- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 2,9 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 0,8 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE

V obdobju 2020–2021 bodo končani še preostali 4 projekti, ki so bili sofinancirani z nepovratnimi sredstvi v okviru DO OVE 2017. Izvajali se bodo projekti, ki bodo prejeli nepovratna sredstva v okviru razpisa DO OVE 2019.

V skladu s *Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom Republike Slovenije (NEPN)* je načrtovana zagotovitev potrebnih finančnih sredstev za trajnostno prenovo sistemov daljinskega ogrevanja, in sicer za povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti, za povečanje izrabe OVE in odvečne toplote, za spodbujanje SPTE v sistemih DO in za povezovanje sektorjev (hranilniki energije, »power2heat« itd.).

PREDVIDENI UČINKI

S projekti, ki so prejeli kohezijska sredstva v okviru razpisa DO OVE 2017 in bodo zaključeni leta 2020, bo predvidoma doseženo:

- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 2,5 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 0,9 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN*.

VIRI PODATKOV

- Operativni program za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020, 3. sprememba, 4.1 (https://eu-skladi.si/sl/dokumenti/kljucni-dokumenti/programme_2014si16maop001_4_1_sl.pdf)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- MzI, interno gradivo
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. marca 2020

SPODBUJANJE RAZVOJA SISTEMOV DO NA OVE V OKVIRU PRP

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRP: M06.4 pAN OVE: 13		
UČINEK V SEKTORJU	energetika neETS		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂), metan (CH ₄)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MKGP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☐	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☒	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	Podpore za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti so načrtovane v Programu razvoja podeželja. Povratna finančna sredstva so namenjena kmetijskim gospodarstvom in mikro ter malim podjetjem v naseljih do 5.000 prebivalcev med drugim tudi za naložbe v pridobivanje električne in toplotne energije iz obnovljivih virov energije kot so lesna masa, biomasa, gnoj in gnojnica, voda, veter, sonce (PRP, podukrep M06.4).		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program razvoja podeželja 2014–2020 (PRP) Posodobitev akcijskega načrta za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (pAN OVE) – osnutek Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	Ukrep se še ne izvaja.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE	Javni razpis za PRP ukrep <i>M06.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti</i> , kamor sodi tudi pridobivanje električne energije in toplote iz OVE, kot so lesna masa, gnoj, voda, veter ali sonce, in ki je namenjena za prodajo, razen bioplina in biogoriv, bo predvidoma objavljen v prvi polovici leta 2020. O morebitnem izvajanju instrumenta v obdobju po letu 2020 zaenkrat še ni nobenih informacij. V skladu s <i>Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom Republike Slovenije (NEPN)</i> je v okviru tega instrumenta predvideno
----------------------	---

spodbujanje razvoja mikro sistemov DO na OVE (lesno biomaso, geotermalno energijo, odvečno toploto itd.)

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Okvirni terminski načrt objave javnih razpisov za ukrepe PRP 2014–2020 do konca 2020, MKGP, januar 2020 (<https://www.program-podezelja.si/sl/javni-razpisi>)
- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

17. marec 2020

FINANČNE SPODBUDE EKO SKLADA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ SISTEMOV DALJINSKEGA OGREVANJA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: D.2	
UČINEK V SEKTORJU	energetika neETS	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS ☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☒ drugo: _____ ☐	
KRATEK OPIS	Pripravljen bo celovit program finančnih spodbud za spodbujanje trajnostnega razvoja obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja (novi priklopi, uvajanje OVE, izkoriščanje odvečne toplote, hranilniki toplote itd.) in povečanje njihove konkurenčnosti.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>Eko sklad z nepovratnimi sredstvi v okviru svojih pozivov za izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE v gospodinjstvih spodbuja tudi priključitev na sisteme daljinskega ogrevanja (DO), ne glede na vir. S toplotno postajo za priklop na sistem DO je mogoče staro kurilno napravo nadomestiti tudi v okviru poziva za zamenjavo starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnica večstanovanjskih stavb iz leta 2017 (48SUB-SKOB17), ki je bil odprt tudi še leta 2019. Skupno je bilo leta 2019 v okviru teh pozivov z dobrimi 49.000 evri nepovratnih sredstev podprtih 7 priklopov na sisteme DO.</p> <p>Za pravne osebe in javni sektor so z javnimi pozivi Eko sklada na voljo nepovratna sredstva za zamenjavo toplotne postaje ali vgradnjo toplotne postaje za priklop na sistem DO, pa tudi za izkoriščanje odvečne toplote iz procesov in/ali naprav. Leta 2019 je bilo z nekaj več kot 43.000 evri nepovratnih sredstev podprtih 7 projektov.</p>
DOSEŽENI UČINKI	<p>S podporo projektom za trajnostni razvoj obstoječih sistemov DO, ki so bili podprti z nepovratnimi sredstvi Eko sklada v gospodinjstvih, javnem sektorju ali pri pravnih osebah, je bilo leta 2019 doseženo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje rabe energije: 1 GWh/leto • zmanjšanje emisije CO₂: 0,2 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*. Navedeni učinki so za gospodinjstva že vključeni pri instrumentu *Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*, za javne stavbe pri instrumentu *Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacijo stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom*, oboje v zvezku *Stavbe*, za pravne osebe pa pri instrumentu *Nepovratne finančne spodbude za ukrepe URE in OVE v industriji* v poglavju **Error! Reference source not found.**

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE	Načrtovano je nadaljnje izvajanje ukrepa, predvidoma v že uveljavljenem okviru.
PREDVIDENI UČINKI	Učinki, doseženi zaradi izvedbe ukrepov za trajnostni razvoj obstoječih sistemov DO v okviru pozivov Eko sklada, se ne načrtujejo vnaprej.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo, da se predvideno izvajanje instrumentov na področju daljinskega ogrevanja iz *NEPN* nadgradi z ukrepom *Finančne spodbude Eko sklada za trajnostni razvoj sistemov daljinskega ogrevanje* v obsegu iz *AN URE*.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, interno gradivo
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)

DATUM PRIPRAVE

29. aprila 2020